

راسل استنرد

نامه به عمو آلبرت
با پاسخ‌هایی از راسل استنرد

مترجم

کاتارینا ورزی

تهران ۱۳۸۲

Stannard, Russell

استرده راسل

نامه به عمو آلبرت با پاسخ‌هایی از راسل استنرد / مترجم کاتارینا ورزی - تهران :
شرکت انتشارات علمی و فرهنگی، ۱۳۸۲.

ISBN - 964-445-604-1

شانزدهم، ۱۶۹ ص - مصور.

فهرست‌نویسی براساس اطلاعات فیا.

lettersto uncle Albert 1996

عنوان اصلی:

۱. داستانهای کودکان انگلیسی - قرن ۲۰ م. ۲. داستانهای محلی انگلیسی قرن ۲۰ م.
۳. علوم - داستان، الف. ورزی، کاتارینا، مترجم. ب. شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.
- ج. عنوان.

۸۲۳/۹۱۲ ج ۱

PZ ۷ / الف ۲

ن ۲۸۷ الف

۱۳۸۲

م ۳۷۹ - ۸۲

کتابخانه ملی ایران

نامه به عمو آلبرت با پاسخ‌هایی از راسل استنرد

نویسنده: راسل استنرد

مترجم: کاتارینا ورزی

چاپ نخست: بهار ۱۳۸۲ شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه

حروفچینی و آماده‌سازی: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی

لیتوگرافی: آبان؛ چاپ: سارنگ؛ صحافی: سپیدار

حق چاپ محفوظ است.

شرکت انتشارات علمی و فرهنگی

○ اداره مرکزی: خیابان ارفا، چهارراه حقانی (جهان کودک)، کوچه کمان، پلاک ۲،
کدپستی ۱۵۱۸۷۳۶۳۱۳ صندوق پستی ۱۵۸۷۵۹۶۲۷ تلفن: ۸۷۷۲۵۶۹-۷۱ فاکس: ۸۷۷۲۵۷۲

○ مرکز پخش: شرکت بازرگانی کتاب گستر، خیابان الریفا، بین بلوار ناهید و گلشهر، کوچه گلنار،

پلاک ۱۱ کدپستی ۱۹۱۵۶۷۳۲۸۳ تلفن: ۲۲-۲۲۱۲۱۱-۲۰ تلفکس: ۲۰۵۰۳۲۶

آدرس اینترنتی: www.Ketabgostar.com info@ketabgostar.com

○ فروشگاه یک: خیابان انقلاب - روبروی در اصلی دانشگاه تهران؛ تلفن: ۶۳۰۰۷۸۶

سخن ناشر

جهان با شتابی بی سابقه و شگفت انگیز به پیش می رود. انسان متفکر امروز دست به اقداماتی می زند که نسل گذشته حتی توانایی اندیشیدن به آن را هم نداشت. این موفقیت های علمی که بشر توانسته است به عمق ۱۰ هزارمتری اقیانوس ها برود، الماس مصنوعی بسازد، ماهواره و سفینه به فضا بفرستد و میکروسکوپی با قدرت درشت نمایی ۲۶۰ میلیون مرتبه بسازد، قابل ستایش است.

آنچه امروز عده ای را، یا جامعه و کشوری را، ممتاز و شاخص می کند بهره گیری صحیح از دانش های گوناگون و کاربرد آنهاست. بر همین اساس می توان اذغان داشت که سرمایه کشور، اندیشه های پویا و ذهن های مبتکر هستند و ذهن های جست و جوگر باید از دوران کودکی و نوجوانی ساخته شوند. با توجه به تحولات نوین علمی در جهان امروز، نیاز نوجوانان تیزبین و پرسشگر به اطلاعات علمی بیش از پیش نمودار شده است. از این رو، شرکت انتشارات علمی و فرهنگی قصد دارد با چاپ مجموعه ای از کتاب های علمی، به زبان ساده، آگاهی های سودمندی را در دسترس نوجوانان علاقه مند کشورمان قرار دهد.

تاکنون از این مجموعه، کتاب‌های زمان و فضای عمو آلبرت، عمو آلبرت و سیاه‌چاله و عمو آلبرت در جست‌وجوی کوانتوم به چاپ رسیده است.

در دومین مجموعه و در کتاب‌های نامه به عمو آلبرت و پاسخ‌هایی از راسل استنرد، باز هم نامه به عمو آلبرت و از عمو آلبرت بپرس پرسش‌هایی با جذاب‌ترین شیوه و در حد درک نوجوانان به چاپ رسیده است.

در مجموعه اخیر، پیچیده‌ترین مفاهیم مانند وجود خدا و بهشت، راز مرگ، وجود بشر، وجود سیاه‌چاله‌ها و ... با ساده‌ترین شیوه بیان شده است.

شرکت انتشارات علمی و فرهنگی

فهرست

سرخ ناشر	پنج
مقدمه مترجم	نه
شرح حال نویسنده	یازده
یادداشت نویسنده	سیزده
مقدمه نویسنده	پانزده
اتم	۱
خورشید	۷
سیاره ها	۲۳
زمین، آتشفشان ها و زمین لرزه ها	۳۵
ماه	۶۱
ستاره ها	۶۹
آغاز جهان	۸۹
پایان جهان	۱۰۵
خدا	۱۱۱
پرواز	۱۲۵
ذهن و خواب و رؤیا	۱۳۱
بزرگ شدن و پیر شدن	۱۴۷
انتخاب های تصادفی	۱۵۵
دست به سر کردن	۱۶۵

مقدمه مترجم

چند روز پیش از این، یکی از دوستانم به همراه خانواده‌اش به دیدنم آمده بود. پس روی «کسری» اکنون دو سال و نیم سن دارد. تازه زبان گشوده است و سؤالاتی که می‌کرد بیشتر از «پیشی کو؟» و «این چیه؟» نبودند. اما چشمانش اطراف را جست‌وجو می‌کردند، و می‌شد دید که ذهنش درگیر سؤالاتی است که هنوز قدرت بیان آن‌ها را ندارد. اما تا یکی دو سال دیگر، پرسش‌هایی درباره محیط اطراف آغاز می‌شوند، و در آن زمان متوجه خواهد شد که بزرگ‌ترها پاسخ تمام سؤالات را نمی‌دانند.

کودکان سؤالات بسیاری می‌کنند، اغلب درباره مسائلی که بزرگ‌ترها آن‌ها را پیش پا افتاده و بدیهی تلقی می‌کنند و پاسخی برای این سؤالات ندارند. حتی اگر پاسخ را بدانند، بیان آن در زبان قابل درک برای یک کودک خردسال بسیار مشکل است. ما بزرگ‌ترها عادت کرده‌ایم که برای درک محیط اطراف از اصطلاحاتی استفاده کنیم که وجود فیزیکی ندارند - اصطلاحاتی که هنوز در گنجینه لغات کودکان جای نگرفته‌اند.

اما عدم توانایی ما برای بیان مسائل به زبان ساده، دلیل بر عدم توانایی کودکان در درک مسائل و سادگی ذهن آن‌ها نیست. و واقعاً حیف است که بزرگ‌ترها با دست به سر کردن کودکان، حس کنجکاوی و ذهن ماجراجویی آن‌ها را از بین می‌برند. خوشبختانه کسانی مانند

راسل استنرد وجود دارند که نه تنها اطلاعات کافی دربارهٔ جهان اطراف را در ذهن خود انداخته‌اند، بلکه حوصلهٔ کافی و قدرت بیانی ساده دارند تا کنجکاوی کودکان را ارضاء و آن‌ها را به کنجکاوی‌های بیشتری تشویق نمایند.

امیدوارم که «کسری» نیز در سال‌های آینده پاسخ دست کم تعدادی از سؤال‌های خود را در این مجموعه کتاب بیابد.

کاتارینا ورزی

تیرماه ۱۳۸۳

شرح حال نویسنده

راسل استنرد^۱ پس از گذراندن سال‌ها به عنوان استاد و محقق در برخی از معتبرترین دانشگاه‌ها و مؤسسات تحقیقاتی جهان و دریافت جوایز متعدد برای دست‌آوردهای وی در فیزیک، اکنون بقیهٔ عمر خود را وقف نزدیک کردن کودکان به علم نموده است.

مجموعه کتاب‌های عمور آلبرت، که نخستین قدم‌های وی در ادبیات کودک و نوجوان می‌باشند، با استقبالی بی‌نظیر مواجه شد و باعث گردید که او نه تنها به نوشتن داستان‌های شبهه علمی کودکان ادامه دهد، بلکه با انتشار نامه‌هایی که از خوانندگان خود دریافت نموده است ثابت کند که کودکان بیش از انتظار والدین و دبیران خود تشنهٔ علم و دانش هستند.

نثر راسل استنرد ساده و روان است و سهولت پاسخ‌دهی وی به سؤالات کودکان در زبانی قابل درک همگان را می‌توان به خانوادهٔ بزرگ وی در زندگی شخصی‌اش ارتباط داد.

یادداشت نویسنده

از طرف عمر آلبرت و از طرف خودم از تمامی کودکانی که برای ما نامه فرستادند و سؤال مطرح کردند تشکر می‌کنم.

تشکر خاصی هم از خدمت دانش‌آموزان دبستان بارلبری^۱ در لندن، مدرسه چرچیل گاردنز^۲ در لندن؛ مدرسه سن پتر^۳ در ریدینگ^۴؛ راهنمایی هارنهام^۵ در سالیسبری^۶؛ مدرسه مویرا هاوس^۷ در ایست بورن^۸، و مرکز پیش‌دبستانی نیولندز^۹ در ایست بورن دارم که هم سؤال ارائه دادند و هم اجازه دادند که جواب‌هایم را روی آن‌ها امتحان کنم.

و مانند همیشه، با تشکر از همسر من مگی^{۱۰}، که در جمع‌آوری نقاشی‌های کودکان به من کمک کرد و هر بار که با آمدن نامه‌ای جدید صدا می‌کردم که «بیا، این یکی رو ببین!»، تحملم کرد.

1. Barlbry Primary School

3. St Peter's School

5. Harnham Junior School

7. Moira House School

9. Newlands Pre-prep School

10. Maggi

2. Churchill Gardens School

4. Reading

6. Salisbury

8. Eastbourne

مقدمه نویسنده

وقتی که نوشتن کتاب‌های عمو آلبرت را آغاز کردم و در آن‌ها برای خوانندگان جوان علم آلبرت آینشتاین^۱ را توضیح دادم، با کمال تعجب متوجه شدم که خوانندگانم برای من نامه می‌نویسند — و بیشتر نامه‌ها خطاب به شخص عمو آلبرت هستند.

بیشتر نامه‌ها حاوی سؤال بودند. دامنۀ این سؤال‌ها شامل تقریباً هر موضوعی در جهان می‌شوند — حال علمی یا غیر علمی. این کتاب کوچک نخستین گزیده‌های این نامه‌ها را ارائه می‌دهد. من کوشش کردم که از طرف عمو آلبرت به سؤال‌ها جواب دهم. اما برخی از این سؤال‌ها چنان عمیق و پیچیده‌اند که نه من و نه هیچ کس دیگری تاکنون پاسخ آن‌ها را پیدا نکرده است. به واقع، برخی از این سؤال‌ها، به احتمال زیاد، برای همیشه بدون جواب خواهند ماند.

پس، اهمیت این کتاب در پاسخ‌های من نیست، بلکه در سؤال‌های مطرح شده قرار گرفته است. زمان آن رسیده است که بزرگ‌ترهایی مانند من متوجه بشوند که کودکان بیشتر از آن چه ما تصور می‌کنیم دربارهٔ مسائل فکر می‌کنند. در واقع من حدس می‌زنم که بیشتر از خود ما به این مسائل فکر می‌کنند.

1. Albert Einstein